

потужностей, по суті, на просте відтворення, що впливає на обсяги капітальних вкладень.

Отже, як свідчать наведені дані, значна питома вага основних засобів у структурі майна потребує постійних витрат не тільки на їх утримання, а й на здійснення капітальних вкладень, які спрямовують на реконструкцію, модернізацію і розширення діючих основних засобів.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. Оперативна статистична інформація. [Електронний ресурс]. – Доступний із <http://www.ukrstat.gov.ua>
2. Офіційний сайт Міністерства економіки України. [Електронний ресурс]. – Доступний із <http://www.me.gov.ua>

Науковий керівник: к.е.н., доцент Хаблюк О. А.

*Позовикова Олександра,
студентка групи РКзм-52*

ОБЛІК ВИТРАТ МОЛОКОПЕРЕРОБНИХ ВИРОБНИЦТВ

Успішне функціонування молокопереробного підкомплексу в ринковій системі господарювання можливе за умови подальшого вдосконалення організації обліку і контролю виробничих витрат, які мають прямий вплив на формування кінцевої ціни готової продукції та одержання максимальної норми прибутку.

Нами визначено основні особливості молокопереробної галузі, які безпосередньо впливають на облік витрат виробництва, а саме:

- сезонні коливання надходження сільськогосподарської сировини, що негативно впливає на стан розрахунків з постачальниками та на обсяг випуску продукції;
- складність технології виробництва, яка в більшості випадків носить закритий характер без втручання людини і включає механічні, термічні, хімічні, мікробіологічні та інші процеси;
- наявність незначних залишків незавершеного виробництва;
- складність організаційної структури підприємства і присутність декількох виробництв (основних та обслуговуючих);

- наявність цехової і безцехової структури управління;
- використання технологічної і предметної спеціалізації при виготовленні молокопродуктів.
- Вищевказані технологічні особливості визначають загальні напрямки впливу на побудову обліку витрат, зокрема:
- збір, обробку і відображення інформації про матеріальні, трудові та грошові витрати на виробництво і реалізацію продукції щодо конкретного виробничого підрозділу та підприємства в цілому;
- нагромадження і узагальнення інформації про витрати на виробництво продукції для оцінки діяльності підприємства за місяць, квартал, рік;
- забезпечення інформацією про витрати на виробництво одиниці продукції всіх рівнів управління при взаємодії таких функцій, як планування, організація, стимулювання, регулювання і контроль.

Важливою особливістю молокопереробних підприємств є їх організаційна структура, яка істотно впливає на організацію обліку витрат за центрами затрат і сферами відповідальності. Вона включає в себе: цехи, відділи, що виконують певні технологічні та виробничі функції і сприяють збільшенню виробництва високоякісних молочних продуктів.

Молокопереробна промисловість будучи однією з переробних галузей АПК, відноситься до таких, що перебувають в прямій залежності від сезонності надходження сировини та виробництва продукції. Така ситуація негативно впливає на рівномірне та повне завантаження виробничих потужностей, знижує продуктивність праці, змушує підприємства створювати додаткові холодильні установки та складські приміщення тощо.

Поряд із сезонністю молокопереробної промисловості істотний вплив на побудову обліку витрат здійснює характер сировини і сам процес переробки молока.

Слід відмітити, що на даному етапі розвитку молочна промисловість використовує сучасне технологічне обладнання з автоматизованою системою контролю та управління, яка не допускає непродуктивних зупинок, нагромадження запасів напівфабрикатів, забезпечує безперервність виробничого циклу, зумовлюючи при цьому незначні залишки незавершеного виробництва в цехах. У зв'язку з тим відпадає необхідність відображати незавершене виробництво як в фінансовому обліку, так і в балансі.

Отже, переважання машинних та апаратних процесів, які займають найбільшу питому вагу в загальних затратах часу на виробництво зумовлює застосування в молокопереробній промисловості переважно погодинної оплати праці, тим самим знижуючи питому вагу затрат праці в собівартості продукції.

Другою важливою характеристикою молокопереробного виробництва є те, що за характером дії на предмети праці досліджувана галузь визначається високою матеріаломісткістю. В структурі матеріальних витрат на виробництво молокопродуктів питома вага сировини і матеріалів становить 65-85%. Внаслідок цього підвищення ефективності даного виробництва, в першу чергу, пов'язане з економним витрачанням сировини і відповідно до раціональної побудови обліку за даною статтею, організацією дієвого контролю за дотриманням норм витрачання матеріалів та зберіганням матеріальних цінностей.

Не менш важливим фактором молокопереробного виробництва, який істотно впливає на собівартість, є наявність побічних продуктів і зворотних відходів (знежиреного молока, маслянки, сироватки тощо). Значна кількість відходів і побічних продуктів використовується в інших виробництвах, що вимагає точного їх обліку та правильної оцінки. Цей показник впливає не лише на достовірність їх визначення, але й на ефективність використання ресурсів, забезпечення значної економії сировини.

За характером технології молокопереробне виробництво вважається попередільним, що визначає застосування попередільного методу обліку витрат, який використовується при виробництві однорідної за вихідним матеріалом продукції. Після кожного переділу одержують напівфабрикат, який може передаватись в наступні переділи для виготовлення масла або реалізовуватись, як кінцевий продукт.

Таким чином, розвиток молокопереробної галузі залежить від раціонально побудованої системи виробничого обліку і контролю витрат, яка визначається специфікою молочної промисловості: типом і обсягами виробництва, особливостями технологічного процесу, характером виробленої продукції, її асортиментом відповідно до попиту та пропозиції на ринку, періодичністю надходження сировини, організаційною структурою підприємства та його спеціалізованих цехів.

Науковий керівник: к.е.н., доцент Кулик Р. Р.